

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อทดลองจัดกิจกรรมส่งเสริมสันติภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การสร้างเครื่องมือ
2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง
3. การดำเนินการทดลอง
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะและหลักการของการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างกิจกรรมส่งเสริมสันติภาพภายในบุคคลและสันติภาพระหว่างบุคคล จากหนังสือวารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. วิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 หาความสอดคล้องกับแนวคิดทางสันติภาพ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ
3. เข้าร่วมในการสัมมนาเกี่ยวกับการสร้างสันติธรรมในสังคมไทย และเข้าร่วมสังเกตการณ์ในการสัมมนาระดับนานาชาติเกี่ยวกับสันติภาพ ที่ทางทบวงมหาวิทยาลัยจัดขึ้น เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างเครื่องมือ
4. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 4 ชุดคือ
 - ชุดที่ 1 แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมสันติภาพ จำนวน 15 แผน
 - ชุดที่ 2 แบบวัดเจตคติทางสันติภาพ จำนวน 25 ข้อ
 - ชุดที่ 3 แบบประเมินตนเองตามการรับรู้ของตนเอง จำนวน 30 ข้อ
 - ชุดที่ 4 แบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 30 ข้อ

หลักเกณฑ์ในการสร้างแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมสันติภาพ

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เพื่อศึกษาถึงความสอดคล้องของเนื้อหาในกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ พบว่า กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตและกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย มีเนื้อหาที่สอดคล้องกับแนวคิดทางสันติภาพที่จะสามารถนำมาสร้างกิจกรรมส่งเสริมสันติภาพได้

ขั้นที่ 2 นำเนื้อหาที่วิเคราะห์ได้ในขั้นที่ 1 มาตั้งเป็นวัตถุประสงค์ของกิจกรรมส่งเสริมสันติภาพ โดยแบ่งเป็น 5 กิจกรรมหลัก ตามแนวคิดในการสร้างสันติภาพพระคัมภีร์และสันติภาพระหว่างบุคคลของ สุนน อมรวิวัฒน์ คือ

1. กิจกรรมการแสดงแบบอย่างที่ดี
2. กิจกรรมการปรับพฤติกรรม
3. กิจกรรมลดความขัดแย้งในตนเองและระหว่างบุคคล
4. กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมหลัก
5. กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล

(สุนน อมรวิวัฒน์ : 1 สค.2529)

ขั้นที่ 3 สร้างแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมสันติภาพให้ครอบคลุมทั้ง 5 กิจกรรมหลัก ในขั้นที่ 2 จำนวน 15 กิจกรรม ตามหลักการจัดกิจกรรมเสริมคุณธรรมของครูประถมศึกษาของ สุนน อมรวิวัฒน์ (สุนน อมรวิวัฒน์ และคณะ : 2529) และการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ของ ทิศนา แคมมณี (ทิศนา แคมมณี และคณะ : 2528) ซึ่งมีองค์ประกอบของแผนกิจกรรม ประกอบด้วย

1. ชื่อกิจกรรม
2. แนวคิดสำคัญของกิจกรรม
3. วัตถุประสงค์
4. ขนาดของกลุ่ม
5. ลักษณะของกิจกรรม
6. เวลาที่ใช้
7. อุปกรณ์
8. ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม
9. การประเมินผล

แผนการจัดกิจกรรมที่สร้างขึ้น ต้องให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยสรุปแล้วทุกกิจกรรมมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการสร้างสันติภาพให้เกิดขึ้นในตนเองและสันติภาพระหว่างบุคคล จำแนกแผนตามประเภทของกิจกรรม จำนวน 15 แผนดังนี้

- กิจกรรมที่ 1 เปิดดวงใจ : สร้างความสัมพันธ์และสร้างความคุ้นเคย
- กิจกรรมที่ 2 ฐิติและหน้าที่ : การแสดงแบบอย่างที่ดี
- กิจกรรมที่ 3 พิจารณาตนเอง : การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
- กิจกรรมที่ 4 น้ำใจนักกีฬา : การลดความขัดแย้ง
- กิจกรรมที่ 5 ข่าวก้าวทันโลก : การสร้างเสริมคุณธรรมหลัก
- กิจกรรมที่ 6 สมาธิเพื่อสันติ : การแสดงแบบอย่างที่ดี
- กิจกรรมที่ 7 เพื่อนจำ . . .อย่าทะเลาะกัน : การลดความขัดแย้ง
- กิจกรรมที่ 8 กระจกวิเศษ : การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
- กิจกรรมที่ 9 สี่เหลี่ยมมิตรภาพ : การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล
- กิจกรรมที่ 10 บอกหน่อยได้ไหม : การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
- กิจกรรมที่ 11 นกน้อยนำสงสาร : การสร้างเสริมคุณธรรมหลัก
- กิจกรรมที่ 12 ช่วยฉันที : การสร้างเสริมคุณธรรมหลัก
- กิจกรรมที่ 13 บุคคลตัวอย่าง : การแสดงแบบอย่างที่ดี
- กิจกรรมที่ 14 ปัญหาสลาย : การลดความขัดแย้ง
- กิจกรรมที่ 15 มนุษย์สัมพันธ์โลกสันติ : การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล

ขั้นที่ 4 นำแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมสันติภาพที่สร้างขึ้นมาหาค่าความเที่ยงโดยอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบในเรื่องความสอดคล้องของกิจกรรมกับจุดมุ่งหมาย เมื่อผ่านการตรวจแก้จากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยได้ประมวลข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของกิจกรรมอีกครั้งก่อนที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

หลักเกณฑ์ในการสร้างแบบวัดเจตคติทางสันติภาพ

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยสร้างแบบวัดเจตคติทางสันติภาพโดยอาศัยทฤษฎีจิตปริเขต ซึ่ง

อุทุมพร ทองอุไทย (อุทุมพร ทองอุไทย 2523:37) ได้แปลและเรียบเรียงจาก Taxonomy of

Education Objective Book 2. Affective Domain โดย เดวิด อาร์. แครธโวล และ เบนจามิน เอส. บลูม ซึ่งได้กำหนดระดับของการวัดจุดประสงค์ทางเจตคติไว้ 5 ระดับ คือ

- 1.0 การรับ (การตั้งใจ)
 - 1.1 ความรู้ตัว
 - 1.2 ความตั้งใจรับ
 - 1.3 ความตั้งใจที่ถูกควบคุมหรือถูกเลือก
- 2.0 การตอบสนอง
 - 2.1 การยินยอมในการตอบสนอง
 - 2.2 ความตั้งใจที่จะตอบสนอง
 - 2.3 ความพึงพอใจในการตอบสนอง
- 3.0 การให้คุณค่า
 - 3.1 การรับคุณค่า
 - 3.2 ความพอใจในคุณค่า
 - 3.3 การยอมรับ (การแนใจ)
- 4.0 การจัดระบบ
 - 4.1 การสร้างมโนทัศน์ของคุณค่า
 - 4.2 การจัดเรียบเรียงระบบคุณค่า
- 5.0 การสร้างลักษณะโดยคุณค่าหรือโดยความซับซ้อนของคุณค่า
 - 5.1 ชุคสรูปอ้างอิง
 - 5.2 การสร้างลักษณะ

ในการสร้างแบบวัดเจตคติทางสันติภาพครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้เพียงขั้นที่ 1.0-3.0 ซึ่ง กมล ภูประเสริฐ ได้เสนอเป็นแนวทางของครูในการสร้างเครื่องมือเพื่อประเมินจริยธรรม โดย แบ่งเป็น 5 ขั้น คือ ขั้นรับรู้ ขั้นตอบสนองตามคำสั่ง ขั้นตั้งใจและพอใจตอบสนอง ขั้นยอมรับคุณค่า และขั้นแสดงความนิยมและยึดมั่นในคุณค่า (กมล ภูประเสริฐ 2528:803-853) ผู้วิจัยสร้างแบบ วัดเจตคติทางสันติภาพโดยยึดหลักตั้งแต่ขั้นรับรู้ถึงขั้นยอมรับคุณค่า โดยสร้างเป็นสถานการณ์ที่อาจ เกิดขึ้นในชีวิตของนักเรียนและมีคำตอบให้เลือก 4 ตัวเลือก จำนวน 25 สถานการณ์ มีเกณฑ์ในการให้คะแนนของแต่ละตัวเลือก ดังนี้

ขั้นการรับรู้	ให้ 1 คะแนน
ขั้นการตอบสนองตามคำสั่ง	ให้ 2 คะแนน
ขั้นตั้งใจและพอใจตอบสนอง	ให้ 3 คะแนน
ขั้นการยอมรับคุณค่า	ให้ 4 คะแนน

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยนำแบบวัดเจตคติทางสันติภาพที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 ท่าน ตรวจสอบ และได้นำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีสภาพคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนสุขานารี จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 40 คน แล้วนำคำตอบมาตรวจให้คะแนนและวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบวัด โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ปรากฏว่าได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .80 (รายละเอียดคุณภาพแผนก) สูตรที่ใช้คำนวณ คือ

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_x^2} \right]$$

n = จำนวนข้อสอบ

s_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

s_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนของผู้รับการทดสอบทั้งหมด หรือกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของคะแนนของผู้รับการทดสอบทั้งหมด

(ประกอบ กรรณสูต 2528:42-43)

หลักเกณฑ์ในการสร้างแบบประเมินตนเองตามการรับรู้ของตนเอง

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบประเมินตนเองตามการรับรู้ของตนเองเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามหลักการสร้างมาตราวัดเจตคติของ ลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 50 ข้อซึ่งมีข้อความทั้งด้านบวก (Positive) และด้านลบ (Negative) จำนวนเท่า ๆ กัน แล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุขานารี จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 100 คน ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนนักเรียนที่ใช้ทดลองแบบประเมินตนเองตามการรับรู้ของตนเอง

ชั้น	ชาย	หญิง	รวม
ประถมศึกษาปีที่ 6/1	10	15	25
ประถมศึกษาปีที่ 6/2	15	10	25
ประถมศึกษาปีที่ 6/3	10	15	25
ประถมศึกษาปีที่ 6/4	15	10	25
รวม	50	50	100

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยตรวจสอบแบบประเมินตนเองตามการรับรู้ของตนเอง โดยให้คะแนน เป็น 5 ระดับคือ

ระดับ	เจตคติทางบวก	เจตคติทางลบ
	คะแนน	คะแนน
มากที่สุด	5	1
มาก	4	2
ปานกลาง	3	3
น้อย	2	4
น้อยที่สุด	1	5

ผู้วิจัย นำผลมาปรับปรุงและคัดเลือกข้อความโดยใช้การวิเคราะห์ข้อความเป็นรายข้อ (Item Analysis) เพื่อหาอำนาจจำแนกของแต่ละข้อความ โดยเรียงคะแนนของแต่ละคนจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดในกลุ่มที่ได้คะแนนสูงและต่ำ เลือกนักเรียนออกมามากกลุ่มละ 25 คน (ใช้เทคนิคร้อยละ 25) นำมาเลือกข้อความโดยคำนวณหาค่าที (t-test) ของแต่ละข้อความ โดยใช้สูตรดังนี้ (รายละเอียดดูภาคผนวก)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2 + S_L^2}{n}}}$$

- เมื่อ \bar{X}_H = คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนสูง
 \bar{X}_L = คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนต่ำ
 S_H^2 = ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนสูง
 S_L^2 = ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนต่ำ
 n = จำนวนผู้ตอบแบบประเมินในแต่ละกลุ่ม

(วิเชียร เกตุสิงห์ 2523:145)

ค่าที่ ที่คำนวณได้เป็นค่าของความแตกต่างของข้อความหนึ่ง ๆ ในระหว่างกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำ ถ้าค่าที่ เท่ากับหรือมากกว่า 1.75 เป็นเครื่องชี้ว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนของข้อความนั้นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แล้วเรียงลำดับข้อความจากค่าสูงไปหาต่ำ แล้วคัดเลือกข้อความที่มีค่าที่มากกว่า 1.75 และเป็นข้อความที่ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการวัดทั้ง 5 ด้าน คั่งกล่าวข้างต้น แล้วเลือกข้อความไว้ 30 ข้อความเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 3 คำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบประเมินตนเองตามการรับรู้ของตนเอง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.74 (รายละเอียดคุณภาพผนวก) สูตรที่ใช้คำนวณคือ

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right]$$

เมื่อ n = จำนวนข้อประเมิน

S_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนของผู้ประเมินตนเองทั้งหมด หรือกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของคะแนนของผู้ประเมินตนเองทั้งหมด

(ประคอง กรรณสูต 2528:42-43)

เกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ยและแปลความ

ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบประเมินตนเองตามการรับรู้ของตนเองทั้งก่อนและหลังการทดลอง นำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ พิจารณาค่าเฉลี่ยและแปลความตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย	แปลความ	เจตคติ	เจตคติ
		ทางบวก	ทางลบ
4.50-5.00	นักเรียนประเมินตนเองตามการรับรู้ของตนเองอยู่ในระดับ	มากที่สุด	น้อยที่สุด
3.50-4.49	นักเรียนประเมินตนเองตามการรับรู้ของตนเองอยู่ในระดับ	มาก	น้อย
2.50-3.49	นักเรียนประเมินตนเองตามการรับรู้ของตนเองอยู่ในระดับ	ปานกลาง	ปานกลาง
1.50-2.49	นักเรียนประเมินตนเองตามการรับรู้ของตนเองอยู่ในระดับ	น้อย	มาก
1.00-1.49	นักเรียนประเมินตนเองตามการรับรู้ของตนเองอยู่ในระดับ	น้อยที่สุด	มากที่สุด

หลักเกณฑ์ในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจหลังการเข้าร่วม กิจกรรมของนักเรียน โดยสร้างเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ โดยมีข้อความทั้งทางด้านบวกและด้านลบอย่างละเท่า ๆ กัน แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบจำนวน 7 ท่าน แล้วนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ นำไปใช้กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาตรวจให้คะแนนโดยกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับ	ความพึงพอใจทางบวก	ความพึงพอใจทางลบ
	คะแนน	คะแนน
มากที่สุด	5	1
มาก	4	2
ปานกลาง	3	3
น้อย	2	4
น้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยและแปลความ

เมื่อเสร็จสิ้นการทดลอง ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามความพึงพอใจหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมสันติภาพทั้ง 5 กิจกรรม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยและแปลความ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	แปลความ	ความพึงพอใจทางบวก	ความพึงพอใจทางลบ
4.50-5.00	นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ	มากที่สุด	น้อยที่สุด
3.50-4.49	นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ	มาก	น้อย
2.50-3.49	นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ	ปานกลาง	ปานกลาง
1.50-2.49	นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ	น้อย	มาก
1.00-1.49	นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ	น้อยที่สุด	มากที่สุด

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดสระแก้ว จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2530 จำนวน 40 คน โรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกดังนี้

1. เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนและมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในด้านต่าง ๆ
2. เป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในย่านชุมชน มีนักเรียนจากหลายชุมชนมาเรียนและนักเรียนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านประสบการณ์ อุปนิสัย ความเป็นอยู่และฐานะทางเศรษฐกิจ
3. เป็นโรงเรียนที่มีการจัดกิจกรรมนักเรียนเพื่อพัฒนาและส่งเสริมประชาธิปไตย
4. เป็นโรงเรียนที่ผู้บริหารและคณะครูให้การสนับสนุนและให้ความร่วมมือในการวิจัยเป็นอย่างดี

เมื่อเลือกโรงเรียนได้แล้ว ผู้วิจัยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) โดยจับฉลากจากนักเรียนทั้งหมด 8 ห้องเรียน จำนวน 353 คน ได้ห้องเรียนละ 5 คน รวม 40 คน ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ชั้น	ชาย	หญิง	รวม
ประถมศึกษาปีที่ 6/1	2	3	5
ประถมศึกษาปีที่ 6/2	1	4	5
ประถมศึกษาปีที่ 6/3	3	2	5
ประถมศึกษาปีที่ 6/4	2	3	5
ประถมศึกษาปีที่ 6/5	3	2	5
ประถมศึกษาปีที่ 6/6	4	1	5
ประถมศึกษาปีที่ 6/7	4	1	5
ประถมศึกษาปีที่ 6/8	3	2	5
รวม	22	18	40

การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองจัดกิจกรรมส่งเสริมสันติภาพตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ก่อนการทดลอง ให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดเจตคติทางสันติภาพ และแบบประเมินตนเองตามการรับรู้ของตนเอง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น (Pre-test)
2. ดำเนินการทดลองตามแผนกิจกรรมทั้งกิจกรรมในห้องเรียนและกิจกรรมเสริม นอกเวลาเรียน ดังนี้
 - 2.1 จัดทำตารางการฝึกตามแผนกิจกรรมทั้ง 15 แผน โดยใช้เวลาฝึกครั้ง ละ 3-5 คาบ คาบละ 20 นาที ใช้เวลาฝึกตามแผน 78 คาบ เวลาที่ใช้ฝึกคือ ในช่วงโมงสุดท้ายจนถึงหลังเลิกเรียน คือเวลา 15.00-16.30 น. สัปดาห์ละ 3 ครั้ง คือ วันจันทร์ วัน อังคาร และวันพุธ ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกกิจกรรมคือระหว่างวันที่ 17 มิถุนายน - 31 กรกฎาคม 2530 ดังแสดงรายละเอียดไว้ในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ตารางการฝึกกิจกรรมส่งเสริมสันติภาพ

วัน	เวลา	กิจกรรม
พ. 17 มิย.	15.00-16.30 น.	เปิดดวงใจ : สร้างความคุ้นเคยและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล
จ. 22 มิย.	15.00-16.30 น.	รูสีทิสและหน้าที่ : การแสดงแบบอย่างที่ดี
อ. 23 มิย.	15.00-16.30 น.	พิจารณาตนเอง : การปรับพฤติกรรม
พ. 24 มิย.	15.00-16.30 น.	น้ำใจนักกีฬา : การลดความขัดแย้ง
จ. 29 มิย.	15.00-16.30 น.	ข่าวก้าวทันโลก : การสร้างเสริมคุณธรรมหลัก
อ. 30 มิย.	15.00-16.30 น.	สมาธิเพื่อสันติ : การแสดงแบบอย่างที่ดี
พ. 1 กค.	15.00-16.30 น.	เพื่อนจำ...อย่าทะเลาะกัน : การลดความขัดแย้ง
จ. 6 กค.	15.00-16.00 น.	กระจกวิเศษ : การปรับพฤติกรรม
อ. 7 กค.	15.00-16.00 น.	กระจกวิเศษ : การปรับพฤติกรรม
พ. 8 กค.	15.00-16.30 น.	สี่เหลี่ยมมิตรภาพ : การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล
จ. 13 กค.	15.00-16.30 น.	บอกหน่อยได้ไหม : การปรับพฤติกรรมและการสร้างความสัมพันธ์
อ. 14 กค.	15.00-16.30 น.	สมาธิเพื่อสันติ : การแสดงแบบอย่างที่ดีและการปรับพฤติกรรม
พ. 15 กค.	15.00-16.30 น.	นกน้อยมาส่งสาร : การสร้างเสริมคุณธรรมหลัก
จ. 20 กค.	15.00-16.30 น.	ช่วยฉันที : การสร้างเสริมคุณธรรมหลัก
อ. 21 กค.	15.00-16.00 น.	บุคคลตัวอย่าง : การแสดงแบบอย่างที่ดี
พ. 22 กค.	15.00-16.00 น.	บุคคลตัวอย่าง : การแสดงแบบอย่างที่ดี
จ. 27 กค.	15.00-16.30 น.	บุคคลตัวอย่าง : การแสดงแบบอย่างที่ดี
อ. 28 กค.	15.00-16.00 น.	ปัญหาสลาย : การลดความขัดแย้ง
พ. 29 กค.	15.00-16.30 น.	มนุษย์สัมพันธ์โลกสันติ : การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล

2.2 จัดทำตารางฝึกกิจกรรมนอกเวลาเรียนให้สอดคล้องกับปฏิทินการปฏิบัติงานของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมประจำปีการศึกษา 2530 ภาคเรียนที่ 1 ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม คือ ระหว่างวันที่ 11 พฤษภาคม - 10 สิงหาคม 2530 ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ตารางการจัดกิจกรรมนอกเวลาเรียน

วัน	กิจกรรม
จ. 11 พค.	กิจกรรมวันสำคัญ (วันวิสาขบูชา)
จ. 18 พค.	กิจกรรมอนามัยโรงเรียน (ตรวจสอบสุขภาพ ป.1)
ศ. 22, 29 พค.	อบรมศีลธรรมประจำสัปดาห์
พ. 4 มิย.	วันไหว้ครู
ศ. 5, 12 มิย.	อบรมศีลธรรมประจำสัปดาห์
อ. 26 มิย.	กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน (เลือกตั้งประธานกรรมการนักเรียน)
อา. 7, 14, 21, 28 มิย.	กิจกรรมโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์
พ. 2, 9 กค.	กิจกรรมลูกเสือ-ยุวกาชาด -กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ -กิจกรรมทำความสะอาดสถานที่
ศ. 10 กค.	กิจกรรมวันสำคัญ (วันอาสาฬหบูชา, วันเข้าพรรษา)
ศ. 17 กค.	พิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ
ศ. 17 กค.	กิจกรรมอนามัยโรงเรียน (เข้าร่วมสังเกตการณ์การอบรมผู้นำ นักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย)
1-31 กค.	กิจกรรมศูนย์ข่าวสารและประกวดเรียงความ
จ. 27 กค.	กิจกรรมอนามัยโรงเรียน (ตรวจสอบสุขภาพ ป.6)
อ., พ. 28,, 29 กค.	กิจกรรมสิ่งตีพิมพ์ (วารสารโรงเรียน)
จ. 10 สค.	กิจกรรมวันสำคัญ (วันเฉลิมพระชนมพรรษาพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ)

3. ทำการทดลองจัดกิจกรรมส่งเสริมสันติภาพตามวันและเวลาที่กำหนดไว้ โดย
ดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนของแผนการจัดกิจกรรมที่สร้างขึ้น

4. เมื่อเสร็จสิ้นการทดลอง ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดเจตคติทางสันติภาพและแบบ
ประเมินตนเองตามการรับรู้ของตนเอง (Post-test) และให้ทำแบบสอบถามความพึงพอใจ
ในวันที่ 30-31 กรกฎาคม 2530 เวลา 15.00-16.30 น.

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) ของศูนย์คอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย